

Oficio Guarema = 28 de Junho 1845

W.

Dissertatio Inauguralis.

Argumentum.

Quae diagnosis et carcinomatis natura?

Quae inde sua rationalis therapēia?

Magna opera, quam huic rei amplissimus Facultatis Medicinae Senatus praestitit, eam ad Inauguralem Dissertationem, ipsam a pueri Facultatem disceptandam, predebens, materiae pondus ac difficultatem satis superque demonstrat.

Quid revera difficultius quam cancri characteres praefinire? Quid praesenti de eius natura cogitabitur? Quomodo sic rationalis constituitur therapēia? Molestissimum quidem munus impositum vobis fuit, coacti autem id adgredimur; hinc necessaria veniet nobis indulgentia.

Petere medici verbo carcinoma / καρκινωμα a καρκινος utebantur, seu quia tumorum canerosorum forma canero / καρκινος similis esset, seu quod hunc morbum cum animali, testa devoranti, comparabant. Alios apud medicos carcinoma diversum ejus verbo caner tributi intellectum habet, id enim generalem, illud localem, dissimilisque naturae, morbum designat, qui

qui tamen, progrediente aetate, in cancerum
degenerare potest. Huius autem discriminis ra-
tio a fundamento debilitata censetur, praesenti
que idem ea verba significant; idoque tum ety-
mologia, tum praeterea hac animadversione duo-
bus his verbis ullo sine defectu uti potest.

Primis ab acribus cum speciei cogno-
vere morbum, etsi de eo idem, quod praesenti,
non sentiant, eumque exterriorum in morbo-
rum numerum referrent: nam ad mamma-
rum tumores significandos verbo cancer per-
saepie utebantur, veteribus tamen in Libris des-
criptiones inveniuntur, parum his dissimiles,
quas novissimi Pathologistae offerunt.

Sic Hippocrates / De mulierum
morbis Lib. 3. Cap. 38 / ait: " Si uteri scirro
affecti fuerint, tum menses occultantur, tum
illorum os constrictum, neque concipit, et velut ali-
ud quid est. Quod si contigeris, tamquam sa-
pum illic esse videtur, et coet. "

Praeterea inter scirrhum et can-
crum discrimen facit, alio enim loco / De natu-
ra mulieb. Lib. 2. Cap. 20 / ait: " Et in mam-
mis tubercula dura oriuntur, quaedam ma-
jora, quaedam vero minora; haec autem
non suppurantur, sed semper duriora fiunt.
ex his deinde cancri occulti nascuntur. " Con-
suetam sententiam Hippocrates de occulto
cancro idem iudicabit; quod hodierna die
adhuc sentitur.

Celsus etiam verbo cancer uti-
tur, etsi cum gangraena et sphacelo hunc

hunc morbum confundat.

Aristoteli / De caus. et sign. Lib. 8. Cap.
3 sic dicit: " Si a phlegmone jecur non suppu-
ratur, non est absurdum, tumorem durum tem-
poris progressu in scirrhum mutari." Prae-
terea loquitur de periculis cancri ab ulceratio-
ne procedentibus.

Galenus iudicium sequentibus in
formulis invenitur: " Ex quibus igitur
scirrus tumor est praeter naturam, sensu ca-
rens, et durus, non exquisitus autem, non om-
nino quidem sine sensu est, sed aeque tamen
admodum sentit. Qui igitur sine sensu in-
curabilis est, qui vero hebetis sensus est, non
quidem insanabilis est, tamen non facilis
curatur." Alibi quoque addit: " At ubi magna
quidem omnia sunt, nemo de appellatio-
ne ambigit, sed nominant uno assensu
omnes de jussimodi affectum, cancerum. Qu-
cum autem adhuc incipit, nihil miri est,
si vultus lateat, non secus profecto quam
stirpes, quae e terra jam exeunt: nam haec
quoque peritis tantum agricolis agnoscun-
tur.

Archigenes inter occultum, et mani-
festum cancerum discrimen facit.

Aetius pulchram symptomatum
canceris descriptionem facit: de tatum tumo-
rum irregularitate, de eorum radicibus, va-
ricoso statu, torporum consistentia, dolo-
ribus lancinantibus, usque ad claviculam
et scapulam proficiscentibus, consecutaque

consecutaque vicinarum glandularum plenitudine loquitur.

Denique in Paulo ab Aegina, Rharus, Qui Chauliac, aliis que in Auctoribus documenta inveniuntur, ex quibus constat, hunc eis morbum magis minusve notum fuisse, etsi cum aliis tum morbis, nempe Lymphaticis indurationibus, chronicis inflammationibus, atque gangraena, saepe confunderent. Nec non et animadvertitur, omnes eorum Medicorum et Chirurgorum observationes symptomatice in partem solum versari, quod huius morbi historiae primam constitutionem epocham potest, quae in Fernete finit, ubi secundam initium ponitur, quoniam ab eo usque alio sub aspectu videri incipit.

De vera Fernete sola in symptomatum observatione haud mansit, rationem enim, quam cum anatomica parte habebant, ex qua penderent, invenire aggressus est. Sic voluit scirrhum invenire "Spissam ex materia compositum, in testa percolatam, in hisque ita durascente vis ut curaretur." Aut ex male curato erysipelate, vel phlegmone talis evasit, ut quum ejus materia immodice refrigeratur, et abstringitur, aut diaphoreticis dissoluta tenui Portione crassior subsistet, ac manet." Sicut hepar, aut post icteritiam scirrhosum efficitur, propter bilis spissationem, itidem aliarum partium corporis cancer similiter oriri potest." Huius continens causa est bilis atra sanguine fervidus: saepe et suppressis mensibus aut haemorrhoidibus, non nunquam ex quar-

quartana febre commutatus, et coet.

Palomcardi iudicat, glandulare testem unam esse canceri sedem, in idque vitiosum percolari sanguinem, inflammationem, et post eam Cancrum, et ulcerationem evolvi.

Hermannus Boerhaave, scirrhum ad explicandum, etiam fugit ad retentionem in glandulis ac folliculis liquorum, quos haec organa segregant, qui statim coagulantur, spissantur, in testis que stagnantur. Simul ac scirrhus efficitur, inflammatio eum invadere, et in cancerum mutari occultum, ulcus et carcinoma potest.

Pater, Proxetii sententia, primus fuit, qui cancerum cerebriformem descripsit. Sporagani accuratissimas scirrhorum, et tumorum encephaloidorum descriptiones jam offert; postremi autem saeculi fine praecipua Anatomiae Pathologicae canceri aspersare opera; hic tertius incipit epocha, utilissima ad cognitionem productorum, quae hodierna die materiam morbi, cui studium impertimus, partem constituisse iudicatur.

Haec epocha Spekel, Corvisart, et Bichat opera praecipue solita sunt. Laennec autem, et Bouile, quos postea multi alii sequuti sunt Medici, ob accuratissimam diligentiam, qua rem perscrutati sunt, scientiae maxime profuerunt.

P. Diversis e divisionibus, in quas anor-
malia producta, in aeconomia inventa, sunt
tributa, duae sunt, cum materia, de qua a-
gitur, omnem rationem habentes: altera
productorum accidentalium, aliquot natu-
ralium imitantium, nempe cartilaginem,
fibrosum, osseum, et cœt; altera ipsorum
accidentalium productorum, quae cum ali-
quot naturalium, iam cognitorum compa-
rari non possent; eamque ad classem scir-
rhos, et encephaloide pertinet.

Incessu, progressu, evolutione, ac
desorganisatione horum productorum per-
petua, Laennec varios praefinit periodos,
mutationibus, quas ferebant, consentaneas,
primam cruditatis, secundam mollietati
appellavit, cui desorganisatio, seu elimi-
natio succedit.

Et quoniam hodierna die om-
nes Pathologistae scirrhum et encephalo-
ide producta una anatomicae canceri par-
tis elementa putant, his idcirco nostram
narrabimus operam.

Scirrhus, et encephaloide / alios
juxta Auctores diversi ipsius producti
gradus, juxta alios producta diversa /
separatim sunt descripta. Quin de
identitate, seu discrimine, etsi eadem res
sint, Braxet sequendo, has tam diversas
canceri terminationes separatim describere
potius judicamus.

Scirrhus omnibus suis mu-

mutationibus cognoscitur, maxime compositus duobus elementis: altero fibroso, seu talem cellularem subalbida simulando, admodum resistenti, densato, varias offerente dispositiones nunc radiatam (set tunc diversas induit formas), nunc favis similem, nunc elementum irregularem, cum secundo elemento diversarum dimensionum lobos et lobulos constituentem; altero composito quadam e materia homogenea, ^{cineracea} magis, minusve pellucida, cartilaginea, sive corii lardi consistenciae, quod inter primi elementi fibras continetur, plusque est habita ratione ad alterum.

Longiori morbificae evolutionis periodo secundum elementum operit, ita ut dicatur, primum; unde venit, productum quoddam e textu, cartilagineo simili, texturaeque uniformis, compositum videri.

Primum scirrhum ex duobus elementis descriptis praecipue componi; non minus tamen sit, qui sanguinea vasa tertium constituere vult, idem enim in encephaloido accidit. Hi quidem, qui duorum productorum identitatem defendunt, vasa, praesertim cruditatis periodo, interdum non ~~reperiuntur~~ reperiuntur in scirrho confitentur, solusque Despuch asservit, ab externa ad internam tumoris partem, usque ad trium linearum extensionem, iniectionem Misissae. Ergitur duorum elementorum copulatio, quorum secundum inter primi intervallo continetur

continetur, proprietatibus dictis, scirrhum
prima periodo, seu cruditatis constituit, quae
se mensis, et annos, et usque ad mortem aegroti,
alio morbo e mundo rapto, manere
potest, quin ad secundam, seu molli-
tici, de qua nunc loquimur, transeat.

Quaedam epocha materia pel-
lucida, in substantiae opacae cellulis con-
tenta, mollis ac pulposa fit, juris gelati ca-
racteres sibi vindicans.

Cancer occultus nuncupatur
scirrhii mollicies, qui tumescit, vegetatio-
nesque offert ad instar mammillarum, fis-
suris magis, minusve profundis disjunc-
tarum. Facta pelle, tumorem induen-
ti, fluctuatio invenitur diversa ejus, quae
in abscessu datur. Tunc etiam vi-
detur, tumorem partibus eum circum-
dantibus adhaerere, et tegumentum va-
cum usque ad illud tempus totum con-
tinuum effici. Hinc organum, ubi
scirrhus evoluitur, ejusdem desorganisa-
tionis participat, nunc inter scirrhosam
massam haptam solum invenitur.
Hinc voluminis augmentum in eodem
organo, quod Pecarnier incurgitatio-
nem hypertrophicam vocat, nunc in-
nutio est, omniaque organica elemen-
ta densari videntur, quam incurgita-
tionem Pecarnier atrophicam nuncu-
pat. Hujus periodi tempus vari-
um etiam est, progredienti aetate in
ulcus desinit, cujus labia praerupta fo-
ras versantur. Ejus superficies cinerea

cineracea, ex eoque oriuntur spongiosae fungo-
saeque partes coloris rubri lividi, nunc siccæ,
nunc humorem saniosum, et ichorosum,
foetidum, et acrem stillantes. Vegetationes
magnâ continent vasorum capillariorum
quantitatem, et sanguis, quem minimo
contactu exhalat, vitiosus semper est:
haemorrhagiae autem rarissimae, et liqu-
or parum abundans. Cum ulceris scir-
rhosi superficies digito palpatur, in par-
tibus subsistentibus non molles inaequ-
alitates, ac durities sentiuntur. Inter
scirrhosam ulceris fundum adhuc cru-
dum, et fungositates jam dictas, secun-
dum Troyseau, et Le Blanc, quoddam
est stratum carnosum, friabile, quod
ungula facile scinditur. Alberthi
Aversis e factis deduxit, pellem, scirrho-
sos tumores induentem, ulcerari, antequ-
am magnum accipiant volumen.

Cum encephaloide observatur
in perfectae evolutionis statu videtur in
eo esse distincta elementa: A. retam cel-
lularem fibrosam, maculas et cellulas cons-
tituentem, in quibus continetur, B. mate-
riam magis minusve densam, opacam,
et homogeneam, C. quoddam vasculare sep-
ternat abundans, quod facile percipitur,
interdumque sanguinem effusum, seu
percolatum existens in cellulis, aut ma-
culis. Graditatis periodo constituitur
substantia magis minusve pellucida,
densa, lardi simili, in lobos et lobulos
divisa, disjunctos quoddam tecto cellu-
lari albo molli, interdum admodum

admodum denso. Ex quo cernitur, ea epo-
cha minime simile esse substantiae, qua-
cum a Rammec comparatum fuit, unde no-
men deducit.

Quod ejus ad periodi tempus at-
tinet, eadem est varietas, ac in scirrho; etiam
ei succedit mollitiei periodus; in ea Anato-
miae Pathologicae observationes potissimum
versatae sunt. Tunc eadem ac sequentes,
elementa inveniuntur, hoc solo discrimine,
scilicet: numerosiora sunt vasa sanguinea,
secundumque elementum mollit^{is}, etiam
que diffidens, longiori mollitiei epocha.
Secta eo tempore quaedam encephaloidis
parte, quibus comparatur cum cerebrali
massa, ostendit enim pulpam fere ho-
mogeneam, coloris lactei, punctis magis
mollit^{is}, et vascularibus roseis. Etiam
nonnulli nigri observantur, sanguine
constituti, se vasibus manante. Minor
ejus massae, quam cerebri, consistentia est.
Vasculare systema, cupiosius in punctis
magis mollit^{is}, arteriis praecipue constitui-
t^{is}, et secundum Bernardi observatio-
nes, a Decamier confirmatas, vix inveni-
untur venae in cellulosa trama encephaloi-
de circumdanti. Quisquis sit hujus phaen-
omeni causa; quod non nemo explicat per
minorem resistentiam, quam venosae pa-
ietes destructioni ac propagationi producti
morbifici opponunt, satis constat, haemor-
ragibus arteriatis characteribus semper
sanguinem offerre. Androt^{is} iudicat
privatam encephaloidis circulationem a
generali pendere, ac dicit, saepe observari

observari continuitatem vasorum generalis
circulationis cum vasibus producti, et cum
ista non videtur, hoc oriri ab eorum confusio-
ne cum ipsius producti textis. Pecannier
autem, et Cruveilhier huic sententiae ad-
versantur; primus enim ait, saepe vidisse
evolvi vasa, quae a generali circulatione pen-
derent, praesertim tempore, quo materia mol-
liri incipit, secundus asserit, invenisse vasa
in recti cancro, nullam habentia connexio-
nem cum generali circulatione. Haec ob-
servatio, si accurata si est, cancerum quodam-
modo quodammodo vitam nulli abnupto ostendit.

Materia, secundum constitu-
ens elementum, omnino disjungi potest a
cellulari trama, Cruveilhier sententia,
pro mollitiei progressus statu. Haec pe-
riodes persaepe multo magis brevis est
prima, etiam habita ratione ad scirrho-
sam mollitiem. Postea ulcerationis
status sequitur, videtur autem hic nec sem-
per esse adhaerentiam texti morbifici tegu-
mento, ut in scirrho observatum est. Tub-
erculis characteres iidem sunt jam dicti, vix ali-
quod in humore discrimen est, qui copi-
osior, et haemorrhagiae crebriores, et majo-
res.

Encephaloide materia cystide
obducta, seu extra cystidem, vel percolata va-
ria in organa, offerri potest.

Quoniam per descriptiones en-
cephaloide ac scirrhos cognita jam sunt,
nunc de eorum identitate, aut discrimi-
ne agi fas est. In cruditate statu nul-

nulla nobis se offerunt argumenta, quibus
discrimen probetur; non sic perfectae in
evolutionis aetate, nonnulla enim pro discrimi-
nate stant, etsi adeo valida non sint, ut gra-
ves objectiones eis opponi nequeant.

Scirrhi testem hardi testis simi-
le, fibrosis radiis albidis, encephaloide abbi-
rosi, rubris punctis, interdumque nigris res-
persum; teste continet arteriale admodum
manifestum, eoque clarius, quo mollities
probaretur, effusiones morbida in testis
sunt, et ulcus haemorrhagias copiosas
praebet, dum sanguinea vasa, et haem-
orrhagiae, et effusiones interstitiales, in
scirrho absunt.

Haec quidem sunt praecipua
discrimina morbi sedi conjuncta; omnia
enim organa in encephaloide ejus sedes es-
se possunt, ut observatores asserunt,
in scirrho autem non omnia; parvi mo-
menti alia sunt, scilicet densitatis dif-
ferentia, aegrotorum aetas, morbi incessus,
et coet. in omnibus his quidquid vari-
um, quod solidum argumentum hanc
suspectat.

Nonnulli Pathologistae ju-
dicantes, alia esse producta, scirrhi et encephaloide
diversa, secum ulcerationem,
et curationi resistantiam ducentia, ea po-
sunt in anatomica scirrhi parte, quo-
rum ad numerum pertinet melanosis
concreta melanati nomine. Praecario cum
adhuc talium esse judicat, si vero animadver-

anima dexterius hoc productum, cum a typo
proprie canceroso disjungitur, eisdem non
gaudere proprietatibus, ac ille, ea rejicitur
sententia, hincumque ut complicatio admit-
tatur. In sarcomate carcinomatoso, ac ma-
dullari Abernetii, in prima trama scirro-
sa, in secundo encephaloide inventum est, ob-
servatio que demonstravit, varia data esse
nomine productis natura eisdem. Prestat
autem materia colloidea, quae consistit qua-
dam in areolari trama impleta quadam
javis gelati specie, nonnumquam reduci po-
tuit ad scirrhum et encephaloide, etsi non
nulli eam a primo pendere censent. Im-
manes inventae sunt massae, quin ali-
quod scirchi vestigium offerrent, ideo ad-
huc dubitatur, an, ut aliquo pendant, an
tertium productum cancerosum constitu-
ant.

Cognitio anatomica, seu mate-
riali morbi parte, naturaliter decimur ad
quaestionem diagnosis, quae nisi debet ut
per phaenomena, quae a constitutione,
evolutione, ac eliminatione productorum
jam cognitorum oriuntur.

Ad canceri diagnosis efficien-
dam quaedam sequitur Andral ordinem
admodum rationalem, et accommodatissi-
mum varia ad aestimanda phaenomena,
quae in organismo dantur, ubi sunt pro-
ducta, de quibus agitur. Primumque
symptomatum series constituit. prima
omnis comprehendit, quae ab uno facto e-
volutionis morbi producti in typo vivo pen-

pendent; secunda variis comprehensibilibus pathologicis status, quorum ipsum morbum alius productum, sedes fieri potest inflammatione, congestio, et coct.; in tertia abitur de organorum statu morbidum productum circumdantium; in quarta aqiter de eliminationis et cachexiae tempore; in quinta demum de ulceratione ac partium disorganisatione.

Hoc ordine accommodato, promatur querendum esse tumorem cancerosum sub oculos, et tactum cadentem, eaque tempestate, qua primae seriei symptomata cognosci vix possunt. Una signa, quae tunc apparent sunt: tumor durus, circumscriptus, aequabilis mobilis, pelli haud adhaerens, massarum cysticulae obductarum elasticitatem non offerens, sine pellis coloris mutatione. Tumor nunc parum, nunc nihil dolet, solum ponderis ac tensionis sensum efficit; multos per annos indolens, et quin augetur, manere potest. Saepissimae eius incrementum continuatum, interdum a regula alienum.

Coram descriptione adeo nitida, videtur nihil facilius quam scirrhum in hoc statu cognoscere: supra autem diximus, ipsa haec symptomata a Cruvillier tumores fibrosos tribui quadam in memoria Regiae Medicinae Academiae Parisiensi oblata anno millesimo octingentesimo quadragesimo tertio. Cum cancer sua in evolutione progreditur, nodosus, superficie inaequalis, quod phaenomenum

phaenomenum ut characteristicum fuit da-
tum. Cum evolutione apparent venae
in concri superficie, qui vicinas partes colo-
ritur, tetam cellularem, glandulas, ad ubi-
mumque ambientibus partibus adhaeret;
haec tamen regula nonnullas habet excep-
tiones. Annonadvertendum est, morbum
nec semper comitari tumefactione, contra,
secundum Treccanier, volumem, interdum
emminuit. Cum dolores in periodo jam
descripto aliquoties absint, in eo vehemen-
tiores ac lancinantes fiunt, sua in pro-
ductione normam certam haud sequen-
tes, apparent enim sine causa cognita,
per pressionem, quae interdum eas non
sufficit. variis denum atmosphaerae sta-
tibus respondent. Progreidente morbi
aetate, tumor suam mittit consistenti-
am. Mollities, quae interdum cum fluctu-
atione confunditur, veterem duritiem subs-
tituit. Dolores magis magisque acutae
fiunt, nunc lancinantes, nunc instantaneae,
rae, rorae, et coct. secundae seriei Andra-
lis symptomata denum apparent.
Tunc vicinae partes morbificae influen-
tiae participes fiunt, lymphaticae glandu-
lae, quae cum parte affecta rationem
habent, inurgitur, ac dolent, praeter
haec alia ostenduntur symptomata pro
organo, ubi cancer evoluitur. Quodam tran-
sacto tempore, quod minime praefiniri po-
test, cachexiae cancerosa venit, patefacta per
maem, pallidum patuae colorem, terri-
am, solidam, generatim omnia organicae
laesionis symptomata, et vix non adverten-
dum est, hoc in morbo, febrem verissime ap-

apparere, nunc paucis ante mortem diebus,
nunc nec ostendi.

Ad morbi descriptionem consequen-
mandam, adjiciemus, hoc tempore, interdumque
ante illud, Cancerosum fieri ulcus, supra jam
descriptum, quod, cum magnas habeat dimen-
siones, ichorem foetidum assidue exhalat; per-
sequitur, et etiam augetur diversarum fun-
ctionum perturbatio; pellis friabilis, carnes
molles, et flaccidae, facies tumida, oculi la-
crymantes, pupilla dilatata, carunculae la-
crymales pallidae, et tumidae fiunt. Exa-
cerbationes vespere, seu nocte observantur in
febri, quae interdum erraticae, sine frigore,
pellis ardens, calor siccus, et acer, et coctus jam
conicitur, in cancro sub tactus sensum cadenti
signa visu cognita dari, et in cancro sub vi-
sus et tactus sensum cadenti, solum phaenome-
na generalia apparere, ideoque eorum des-
criptionem hic finimus.

Si in quoque symptomatum
accuratissimum fecerimus examen, facile no-
bis est demonstrare, nullum illorum canceri
characteristicum judicari debere. Tumor factio,
nodosaque forma in tumoribus admodum
diversae naturae, interdum in tumoribus fi-
brosis, exempli gratia, etiamque in chronicis
indurationibus, maxime glandularis sys-
tematis, inveniuntur; dolores lancinantes in-
veniri etiam possunt alios in tumoribus, pro
eorum situ, ac positione, quae rationem ha-
beat nonnullis cum filamento nervoso, quod
comprimere, seu quovis alio modo afficere
possunt. Septis adhaerentia omnibus in

in morbi periodicis non datur, et cancri sunt,
ubi nunquam fit. Hoc ratiocinando mo-
do ita morbum decomponemus, ut nullum
fuerit characteristicum symptoma. Verum
autem est, hunc non esse meliorem proces-
sum, et hac arte morbi admodum cogniti
deformari possunt, ideoque jure ac merito
Pathologicae commendantur, unum, seu qu-
odvis symptoma separatim sumptum, mor-
bum haud constituit, sed multa conju-
ctim accepta; huic autem operam
non debemus, nam infra videbimus, cum
nonnulli Pathologicae cancrum saepe a for-
tiori discriminare vellet, eos fluctuare, et
tunc ad alicujus constantioris symptomatis
existentiam recurrere, et simul ac fuerit
probatum, hoc symptoma cognoscere mor-
bum non docere, ut ejus characteristicum
minime judicari debet.

Symptomata autem conju-
ctim sumuntur, et videamus, an his can-
cri diagnosis fieri potest.

Practantissima nobis methodus
cancrum comparare cum morbis ei magis
similibus symptomatologico sub aspectu.
De tumoribus fibrosis in Praegia Medici-
nae Academiae Parisiensi actum est, ut
supra jam diximus, an statui possent ca-
racteres differentiales inter eos et cancrum;
frustra res agitata fuit, nam, impossibile
esse eos distinguere morbos, ubi delibera-
tum est, quia plurimum enim Operatores
insignissimi tunc dixere, saepe judicare
cancrum ex terfere, et fibrosam, seu alium

alium tumorem inveniri, et, vice versa, judi-
cantibus tumores benignos curare, tempus
cancerum patefaciebant. Bonelli autem
dicunt: fibrosi tumores sunt quaedam
densissima tetae cellularis trama, ita ut
textum fibrosum testi erectilis aliquid in-
terdum habet; dum in scirrho alia organi-
ca trama invenitur. De parte anatomica ita
esse convenimus; dubium autem est, an symp-
tomata illorum cum ejus symptomatibus
confundi non possint. Quod aliorum
symptomatum similitudinem negare ne-
queunt, ad lancinantes dolores, sicut scirrho
proprios, recurrunt; cum autem lancinantes
dolores nec semper scirrhum comitantur, praeterea
quoque aliquando in fibrosis tumoribus pro-
corum sita esse possunt, sequitur non esse
characterem discriminatorem; ideoque anatomi-
ca in parte solum mihi fas est.

Chronica induratio alius mor-
bificus status est, cujus characteres ad eos com-
mi maxime accedunt. Perpendantur symp-
tomata ac differentiales ejus characteres. Quae-
dam cum organa, glandulae mammae,
testes, uterus, et colli, scirrho, seu chronica in-
flammatione afficiuntur, omnes jam confiten-
tur, impossibilem esse distinctionem, non
nempe etiam conatur, cancerum esse septem-
siorem hujus secundi morbi gradum; aliis
vero in circumstantiis dicitur; in induratio-
ne per chronicam inflammationem teta ele-
mentaria, organum componentia, facile in-
veniuntur, quod dispositionem admodum
similem ei, quam in sano statu offerebat,
adhuc servat; injectio sanguinea ibi notabili

notabilior, quam in scirrho, vicinisque in testis
adhuc recentis congestionis vestigia apparent;
densitas minor, superficies minus nodosa, ac
dura. Scirrho affectus in omnibus ejus parti-
bus idem. inflammata testis coloforta, lobula-
tamque scirrho texturam jam non habebit;
cum mollescent suppurationis productum
in dissimulata puncta, seu focum in unam
colligetur, nihil vero ibi invenitur materiae ce-
rebriformi analogum; praeterca, etsi mollita,
organisata manent, partes, textum, chroni-
co modo inflammatum circumstantes, ma-
gis friabiles, injectatae, ingurgitatae flui-
dis; separatio inter testis inflammata et
sanis facite operatur. Contrarium in scir-
rhosis testis fit

Cernitur igitur ex eo, quod di-
ximus, eo in statu, in quo discrimen inter scir-
rhum et chronicam indurationem facilius, alia
esse producta, quae eum simulare possunt,
et alia in casibus, characterum partem in ma-
joris minoris-ve densitatis differentia con-
sistere. Cancer nec semper cystide obdu-
ctus, interdum in diffusis massis offertur,
et alias sub his duobus statibus confutatur, et
quod etiam mirabilius, secum ducere po-
test eo, quod existit, quodam in testis, inflam-
mationem, ipsamque indurationem chroni-
cam. Insuper in hac nec semper est colora-
tio, quae notatur, et character fluctuationis
diversis in punctis, seu uno in foco simula-
re potest molliem cerebriformem, quae e-
tiam operatur in puncto, seu in diversis, at
quae si quodam in abscessu, saepe dubita-
mus, an operanda sit punctio, etsi admodum

admodum verisimile saepe sit, pus constitui,
cur non confitendum, difficile esse discrimen
duas inter materias, quae solum majori
minorive consistentia differunt, ad quos
aestimandas solus tactus superest!

Eaedem, etiamque graviores con-
siderationes aliis, praesertim generalibus,
morbis adhiberi possent, ut Tuberculis stru-
mosis, et cast; opportunum in loco ostendemus
veras diagnosis difficultates, quae aequaliter
esse possunt in cancro ulcerato, qui aliis cum
ulceribus diversae naturae comparatus idem
offert effectum, tum aspectu, tum praero-
gativa tendendi ad augmentum omnibus
sive sensibus, ut Audouin animadvertit, cu-
jus verba infra referemus.

Si ita accidit in cancro sub-
visus et tactus sensum cadenti, praeterea que-
sito super organa maximum sympto-
matum numerum ostendentia, quomodo
fiat canceri diagnosis diversis in conditioni-
bus, cum tubercinantes dolores desunt, uti
saepe in hepate, ac pulmone fit? Gene-
ralia per symptomata? Minime qui-
dem. Quomodo canceri diagnosis fiat in
mesenterio quomodo a chronica ganglionum
lymphaticorum induratione eum discrimi-
nabimus? Generalia per symptomata
minime quidem, cancerosa cum cache-
xia haud differt a tuberculosa, a degenera-
tionibus, in quibus postquam oras labor
praecipuus motor est, et coet. Etsi ad pal-
lidam colorem facie pulvis, colorem ter-
ream, ac sordidam, ejus friabilitatem, ad

ad febris ethicae varietates recurrunt, haec omnia
facile scribuntur, difficile autem dignoscuntur,
eaque signa diversis in morbis dari possunt,
quod Tommino confirmatur pathologica anatomi-
mia, quae caneros ostendit, ubi nemo eorum
existentiam suspiciebat, et vice versa, infelici
quodam fato frequentia sunt exempla ejus
generis ab Auctoribus relatata.

Ex eo, quod diximus, concludi-
tur, symptomaticam partem haud satis esse
ad caneri characteres stabilandos.

Canorum Andral vocat ter-
minationem multorum statuum morbifico-
rum per destructionem partis, et constitutio-
nem cujusdam ulceris ad augmentum om-
nibus in sensibus tendentis. Hic videndi mo-
dus rejiciendus, nam sola cujusvis morbi termi-
natio ejus characteres ponere acquirit, ipsisque An-
dral's verbis utentes dicimus, si in istis morbis, qui
sic terminari possunt, anatomica laesio, sympto-
mata, et morbificus labor, diversa sunt, sed ille
confitetur, haud consentaneum rationi esse eos
eodem nominare modo, quod identitatem os-
tendit, etsi maxime sint discrimina, et ra-
tione inversa, quae otam phlegmasia
exempli gratia disivit, quod eodem modo
terminavit. Quamobrem, Andralis sen-
tentia, diversi colliguntur morbi, disjun-
guntur quae alii, qui natura iidem sunt.

Debre canerum nuncupat

nuncupat productum sequentibus proprietatibus gaudens: nempe, assimilandi omnia temptat, in quibus voluitur, perveniendi ad desorganisationem per motum ei proprium; de-
sorganisationis spontaneae; et reproduendi in plerisque casibus pro eadem lege = repro-
ductionis.

Memoret et Flurij dicant, non posse definitionem dari, et asserunt, solum per cancri descriptionem caracteres ponere fas esse, et tunc aiunt cancrum exis-
tere, cum haec praebentur signa: = facultas non retrogradandi in eius successu, vicissim adoriendi ambientes partes, et eas convertendi quodam in tactum in analogum; ulcerandi, et tendendi vel reproductivum in regio-
nibus magis minusve remotis, cum in sua primitiva sede caratur, non processus im-
medicabilis, sed aegrotorum vitae periculo-
sissimus esse.

De cancri sequentes
caracteres tribuit: = 1° primitivae, seu consecu-
tiva evolutio parenchymatis anormalis omni-
bus in organis, nunc scirrhosi semipellucidi,
albidi, seu coarcti, et chondroidis, seu aspe-
ctus cartilaginei in initio, posteaque can-
crosi, seu Hardacii, demumque gelatiniformis
nunc opaci, albidi, solutissimi, posteaque en-
cephaloidis, seu putracii, nunc etiam sub-
nigri, densi, ac diffucentes: = = 2° = ulcera
ulcerorum aspectum, quae soreliola ter-
minantur. 3° = dolores spontaneae
tancinantes, seu arduentes. 4° = assimilatio

assimilata, seu destructio uniformis omni-
um tumorum; 5° = apparitio productionum
scirrhorum, seu encephaloidum, ulcera, non
symptomata, canerosam cachexiam inten-
sissima: 6° = natura refractaria, et morbi
reproductio.

Si perpendimus esse ul-
cera variorum aspectuum, analogorum ei, quae
em cancer ulceratus offert, etiamque refracta-
ria curationi. Vide Dictionnaire des Scien-
ces Medicales = Tom. 3. pag 609, ubi exemplum
invenitur, etsi alio modo sic labore genita;
si perpendimus curationis spontaneae can-
cri facta per sphacelum, etiam per aliam ma-
turam proceperunt. Vide Thucanier = Editio
Parisiensis = Decimum factum Primae Partis,
si tumorantes dolores nec semper valorem
habent, ut jam diximus, si cachexiae canero-
sae symptomata cum aliis cachexiarum
symptomatibus conjunguntur, ut etiam proba-
vimus; si demum cancer alius in organismi
punctis nec semper regeneratur, ut omnes
confitentur, ut infra demonstrabimus, concludemus
eorum characterum valorem decescere, nobis
que tentum anatomica subsidia restare.

Siquidem haec omnia
signa conjuncta magnam praebent verisi-
mitatem Senno, praesentique sciuntiae statu
Thucanier characteris quidem sunt profe-
rendi, qui confirmati plenam cancri diagno-
sim facere docebunt, rejecto ex anatomica
parte eo, quod ad melanatum canerum re-
fertur, consis jam dictis.

Quae carcinomatis natura?

Abutta de cancri natura sunt scripta in eo, sicuti in omnibus aliis morbis varia apparent systemata, quae a abudinae incunabulis in ea regnauerint. Sic morborum canerosorum causa est apud alios atrabilis, apud alios bilis acida, lymphica coagulata aeris facta, quodam acris acidum, sibi alcalinum, id oleo foetido conjunctum, et coct.

Postquam irritationis doctrina apparuit, ejus potentati etiam canerosos morbos subigere conatum est, nonnullique hujus sententiae sectatores adhuc sunt. In actione simplicissimos ad terminos reducta, duae sunt praecipuae opiniones, in quas presenti tempore abeundi, et Citurugi diuisantur de cancri natura. Alii volunt, canerum localem esse morbum irritatione creatum, quae, varia gignens producta, etiam canerum, sui varietatem procreat, eoque sponte armitur, sicutum, et encephaloide haud est.

esse novae formationis producta, sed septerum
jam existentium mutationum / Brouss. Exa-
men des Doctrines Medicales Profs. 827, 860,
863, 892, 893, 894, 895. Andral Chir. Med.
Bouillaud - Recherches hist. sur les tissus acciden-
telles sans analogue - Journ. du Progr. - Tom. 4.
827 pag. 895 - Breschet - Dicc. de Med. Sen
Ed. Art. cancer - pag. 835 et suiv. omninoque Bouil-
laud - Dicc. de Med. et Chir. Prat. Art. Cancer.
Argumenta pro hac sententia haec sunt; 1.
Videris que in casibus canceris irritantibus coarctis,
contusionibus, plagis, chemiis irritationibus, de-
num coarctis irritantibus mechanicis, chemiis,
et physiologicis esse productos; 2. saepe chro-
nicis inflammationibus cancerum succedere; 3.
organa, in quibus cancer saepissime observatur,
ita esset, quae causis irritantibus magis sunt sub-
jecta, ut mammae, testes, facies, et coct; 4. non
nullos tumores, in quibus scirrhosa materia et
encephaloide praevaleat, etiam habere par-
tem organi septi caracteribus indurationis chro-
nicae; uti quaedam in plethorasia chronica pun-
cta suppurantia observantur cum aliis, in
quibus labor pyrogenicus nondum incepit, di-
versosque aspectus offerenti pro inflamationis
principia per alia, seu per alia puncta;
5. nihil pro bare tendentiam, quodam ulcera
habent, suam extensionem semper augen-
di, et non retrogradendi; nam Andral ob-
servaverat, hanc tendentiam tam peculia-
rem ulceri canceroso esse, quam aliae prove-
nienti quaedam ex hypertrophia, sine pro-
ductorem novorum constitutione, seu qua-
dam ex fistula, seu ex superficie cutanea
aut mucosae ex crescentia, quae sola septi
membrarum proprii expansione constitu-

constituatur, sine formationis novae vestigio, quod
cancerum potius ad irritationis effecta ducit, quam
ab his diverdit. 1° Multos caneros imminuere, et eti-
am antiphlogisticis Medicamentis, saltemve
compressioni et extirpationi cedere, quo Parqui-
num tunc inconcussam demonstrat, cancerum
generalem morbum haud esse, et morbi offensio-
nem applicant per affectionis extensionem, symp-
thicas irritationes, coexistentiam in internis or-
ganis, ichoris, seu materiae in mollitie absorp-
tionem, et coet; 7° cum raro fiat, textum scir-
rhosum seu encephaloide in simplicitatis sta-
tu offerri, contra peraeque inveniri aliis cum in-
flammationis productis copulatum, id accept-
tam opinionem confirmare; 8° notari praeterea
irritatas, seu inflammatas partes ad contactum
cum scirrho seu encephaloide perventis, cum hi
morbi irradiare incipiunt, quod argumentum
est, irritativum laborem textorum conversionem
in illa producta procedere.

Aliam praecipue sequun-
tur opinionem Bayle, Cajol, Rannec et alii
scilicet cancerum generalem esse morbum, irri-
tationis omnino alienum, quae in ejus evolutio-
ne solum agit ut occasionalis causa, et scirrhum
et encephaloide producta prorsus nova esse.
Argumenta sunt: 1° Cancerus saepe appa-
ret, quin causa ejus cognoscatur; 2° si causae
naturalae irritantis, seu physicae, seu mecha-
nicae, seu physiologicae interdum egere, ef-
fectum causae non respondet; a simplici
tactu, exempli gratia, cancer, forti ab actu
simplici irritatio oritur; 3° evolutio can-
cri non respondet individuali irritabi-
litate; cancer non solum in irritabili, etiam

etiam in molli homine apparet, hic morbus
nec sexum, nec organum, nec temperamentum
eligit, 1° repulles in organis cancri simul ap-
parent, idcirco sine admittendum, causas ir-
ritantes super omnia semper egisse, quod
non probatur, seu irritationem generalem
esse morbum, 5° etiam cancri offensio semper
non apparet, tamen mirum raro absit,
idque fit, sive cancer in cruditate, sive in
mollitie periodo sit, sive sint, sive non sint
sympomaticae irritationes lymphaticae in or-
ganis, 6° si cancer quaedam esset irritatio, ce-
dere debebat saltem semel antiphlogisticis
medicamentis, observatio autem ostendit, num-
quam cedere, potius saepe exacerbari, 7° Ob-
servantur cancri, qui prima a sua manifesta-
tione usque ad ulteriorem suam evolutionem,
numquam levissimum irritationis seu in-
flammationis signum obtulere, 8° scirrhoso
in testis, et in theophaloidi quaedam inveni-
tur materia, quae nunquam in inflamma-
tionis productis reperitur, materia ita orga-
ni mutati testem haud est nam extracta it-
ta adhuc saepe organi testem nulla sine mu-
tatione super est, 9° haec materia duas perio-
dos, cruditatis, et mollitiei, constanter offert,
nullum testem, etiam chronica irritatione quam
longissimo tempore sit affectatum, scirrhosam
praebet duritiem, quae interdum tempore
multo magis brevi constituitur, quam indurata
sunt alia testis, constitutio et puris character nihil
simile materiae cerebriformi praebet.

Porum ipsorum Auctorum
quorum diversae relatae sunt sententiae, alii
admittunt generalem diathesim, quae in se

in se sufficientem caneri evolutionis rationem
habet, alii eam omnino negant, solumque
asserunt quendam esse dispositionem orga-
nicam ei similem, in qua eisdem causis ap-
paret alio in homine pneumonia, in alio
gastritis, in alio peritonitis, et coet.

Antequam ad hujus quae-
tionis examen veniamus, animadverti oportet,
ejus resolutionem caneri naturam haud pate-
facere idcirco hac de re Bouillaud consideratio-
nes plurimi sunt aestimandae. Ut cognoscatur,
aut, in quo consistat organica modificatio, con-
crum exigens, necesse erat, moleculares actus, qui-
bus Nutritio et secretio fit, physiologie cog-
noscere, et cum nostrae hujus materiae cognitio-
nes ad id reducuntur, scilicet, necessarium esse
sanguinem, organi integritatem, et adicie-
ntes, influentiam nervosam, quin operatio-
num tam mirabilium Mechanismus non
homodo nobis sit revelatus, perspicue cernitur,
earum aberrationes minime cognosci posse, ex
quibus productum, de quo agitur, aliisque
oriri censetur. Hunc morbum in laesionis
structurae cum Lacunae, in nutritionis, et secre-
tionis laesionum classes cum Anobis, et
Lobstein dispartiendo, nequaquam ejus natu-
ra praefinitur, et revera quae est laesionis
species, exceptis formae, omninoque nervosis,
quae in texturae nutritionis, et secretionis clas-
ses despartiri non possent. Id quidem sic est,
normalis si ignoratus processus, quomodo ejus
aberrationes aestimandae? Solum per pro-
ductum, Minime quidem, vis dici potest, produ-
cta diversa petere diverso processu. Eadem
causa judicariis haud posse praefinire, an

an canerosam materiam accidentalem sit septum,
an jam existentium degeneratio, si per producta
quae anatomica pathologica praebet, iudicari
debet, videtur novam esse materiam, quae nor-
mali, secundum Cruveilhier observationes, ad-
iungitur, at an id ultimum etiam degenera-
tat, seu ab eo, quod de integro venit, substitui-
tur, statui haud potest. Quod autem vere dici
potest, id est, scilicet: in cancri omnino evolu-
tis organi septum quasi evanescere, et cancrum
omnibus in organis eandem offerre textu-
ram, quod non accidit aliis productis ab aliis
affectionibus, quae pro sede, seu organo, in
quo evolvuntur variae sunt. Ad idem igitur
videtur bene fundatum nomen Septo-
rum accidentatum, sineque analogia cum
aliis organismi. Ad Philominus quoniam
cancri natura, eo cognita modo, incognita
nobis sit, haud sequitur nostras investigatio-
nes progredi non debere, et saltem tentan-
do novellas cancri leges, processum, ac mor-
bi terminationem capere; ex his aliquae de-
ductiones accipi possunt, quae nos doceant
in rationali, seu irrationali Therapia. De
vera nobisne est cognita inflammationis pu-
rae processus? Ad Philominus physiologi-
cas per leges discurrendo, in ea organicam
actionem augeri iudicamus, etsi ignoretur
quomodo haec augetur, praevirtatur, seu
imminuat, notum est, quaedam agentia
in contrario sensu agere: hinc Therapia. Id
circo operando, ut lidem ad effectum pervenia-
mus in re, de qua agitur, videtur haud esse
inutilem solutionem quaestionis ante posi-
tae, nam, si invenimus processum, qui pro-
ducta cancrum constituentia regit, non

nonnullis magis cognito similem esse, magnum jam iter confecimus, in contrarioque casu sattem deducemus, viam per tutam haud proficisci, alia praeter consequentia, generali thesauriae inservientia.

Veniendo igitur ad sententiam supra oppositam, opamen, nobis videtur, eorum nullam optari debere restrictionem, et solam uniuscujusque veritatem eligendo statuimus: 1° Sine organica dispositione haud explicari posse multa facta in morbo, de quo agitur, observata; scilicet, apparitionem simul multorum cancerorum, aliorum offensivum ante mollicium periodum, nulloque sine phaenomeno, quod mali propagationem attestari possit. 2° verum est, simplici ex inflammatione, seu chronica irritatione interdum cancerum venire, etiam autem negari haud potest, nos caneros paucissimos esse, et irritationes multo magis procrastinatas, et intensas, quam eas, ex quibus interdum cancerum procedere dicitur haud enim gignere, eodem irritantibus de causis; 3° Canceri sunt, in quibus phlegmasicus labor nunquam fuit observatus, nec in initio, nec in incipio, nec in fine; 4° Curatio anti-irritativa, quavisue alia, palliativa est; 5° negari autem nequeunt facta curationis radicalis per extirpationem, et compressionem, setam, aut copulationem.

Ultimis ex his factis, aliis que in secundae sententiae oppositione relatiss, concluditur: 1° quondam esse dispositionem efficientem, ut in organismo canceri orientur

oriuntur, diathesim eam nuncupant, unus-
quisque eam ad libitum concipiat, admit-
tenda quidem est. 2° inflammationem nec
semper haberi posse, ut procreaticam, sed
tantum occasionalem; haud valet argu-
mentum, interdum testa indurata can-
crota fieri; non simul ac eadem darentur
circumstantia, cancer apparere debeat, quod
non accidit, atque si difficultatem fugere co-
natur inflammationis varietatem cancerum
nuncupando, fiat, si autem varietas, eadem
res non est, et quomodo explicantur hi, in
quibus irritantes causae, et inflammato-
ria phaenomena desunt? 3° Interdum
nos admittere localem cancerum, utriusque
constitutionis processus ignoratur, facta exis-
tunt, et sive diathesis, sua effecta in uno
puncto extendat, sive per ignotas modifi-
cationes evertatur, facta semper existunt.

Ex omnibus jam dictis confici-
tur, veritatem canceri naturam adhuc ignora-
ri.

Quae inde sua rationalis thera-
peia.

Hujus quaestionis solutio ab
ea, de qua nunc actum est, sic pendet, ut pa-
rum de eo me dici possit. Pon

Nonnulli sunt morbi, in quibus etsi organica modificatio, ex qua veniunt, ignoratur, ideoque rationales eorum therapia haud statui possit, qua ea modificatio vertatur, et organum affectatum normalem ad suum statum reduceretur, ea tamen inopia per subsidia ab experientia supersedita compensata fuit. Ita in hae venerea, et intermittentibus febris, hydrargyrum, et cortex peruvianus morbum propugnant, et si ejus natura ignota sit. Cancer infeliciter quodam modo hanc prerogativam haud subicit. Nullum in Materia medica medicamentum, quod adversus hunc morbum non sit tentatum, solum, seu cum aliis copulatum. Multa quidem eorum ut specifica collaudata sunt, experientia autem, quae omnia judicat, omnia rejicit. Solus effectum non videt argumentum contra omnes theorias fictas ad canceri naturam detegendam? Si in eadem ut organi modificatio ac in irritatione, seu inflammatione, cur non erit, ut in medicatione antiphlogisticae directae, et indirectae? Nec dicatur, hanc medicationem haud perstipere, morbus iste jam transiit epocham, qua haec doctrina stricte observata, et furore effecta, multa exempla eam inefficacem demonstrarent, nonnullaeque victimae morte raptae citius effecere, ut veter sententia mutaretur.

Proquella de cancro eas dicit res, ut si probatae essent, therapiam rationalem facerent. Cum Physiologicae scholae sectariis locale malum inflammatione produci admittit et in oeconomico statum dynamicum generale esse, diathesi respondentem, asserit, cum statum hypersthenicum, quod symptomatibus eum

cum comitantibus confirmatur, eos, qui aegrotos
observaverint, in quibus cancer evolutus fuerit, su-
evolvi inceperit, generalem indispositionem nota-
re, quae vascularis systematis hypersthenica,
vi ac pulsus duritie testata, cephalalgia con-
gestiva, dispositione ad congestionem ubique,
tactum denuntiatur, ipsamque cachexiam
cancerosam cum ostenditur, debilitatem si-
mulatam indicare, ut aliis in morbis inflam-
matoriis fit; parum prodesse locale malum
curare, quin habeatur ratio ad diathesim, quae,
cum non effugnatur, aliis in punctis can-
ceris gignit. Ex eo conficit, effugnandum
esse dynamicum statum per agentia dy-
namica hypersthenisantia, ut venae sectionem
ferri praeparata, sulfatem quini, cicutam,
aqua minerales alcalinas, hydrargyrum, io-
dium, arsenicum, et coet. Quorum diversarum
substantiarum dosim, et qualitatem ad sta-
tum magis minusve extensum mali accom-
modat, atque suam ad theoriam stabilendam
ad necrosopias, in quibus inveniantur cujusdam
phlogomasici status vascularis systematis vestigia
revertit. Removendum sane est ut theoria
Prognostica factis non cohaerent. Canceri evolu-
tetur, et evolvi incipiunt, quin aliquod sympto-
maticum descriptorum apparerit, omnia medi-
amina proposita jam pridem fuisse tentata,
et indicata nobis refringantia videntur non so-
lum in se, sed etiam alia cum aliis, copulata.
Pro venae sectione, potibus refrigerantibus,
sulfatem quini, ferri praeparata com-
mendare, est eorum effecta super economi-
am ignorare, praebereque haud cognoscere
nobis naturam, et medicamina empirico
modo adhibere. Ante Prognostica ea inf-

inefficacia esse erat cognitum, quamobrem in ejus
theoriam appropinquando haud morabimur, si eti-
am sequentia respondeant facta.

Cicuta ex medicaminibus ut
cui major tribuitur vis in canceri curatione, tum
intus, tum externis partibus adhibita; et Stork eti-
am aperit, eam efficere, ut plerumque morbus re-
trograderetur, et eum saepe omnino curare.
Nonnulli medici cum sequenti sunt sententi-
am, experientia autem errorem ostendit. Postre-
mis his temporibus, Descaulier veteris formae
partem huic sententiae vindicare voluit, cog-
novit autem, solum copulatam dietae efficere,
ut nonnulli tumores imminebant, non vero cu-
rantur, quod facile explicatur contraque eti-
am mala effecta offerunt. Tamen proderit,
cum solum symptomata nervosa fuerint oppug-
nata, quae apparent, tunc post ejus applicationis
suspensionem, tunc etiam ea persistente. Cer-
nitur igitur cicutam esse inefficacem. Idem de
atropa belladonna hyoscyamo, opio, et generatim
de omnibus narcoticis, dici potest.

Hydragyrum diagnosis eti-
am errore fuit propositum, apudque omnes cog-
nitum est; quicquid sit ejus actio super economi-
ae solida, aut liquida, ei quosdam tumores saepe
resolvendi proprietatem tribuere necesse esse.
Cum igitur videretur, quosdam tumores sub ejus
influentia imminere, seu abire, judicatum
est, hydragyrum potius esse misolicomem adver-
sus cancerum. Etsi autem nonnulli Bri-
tanniae medici id probent, et commendent,
tamen plerique noxium judicant, et plerum-
que inefficax. Idem dicendum de arsenico

arsenico, quod variis sub causticorum formis ad-
hibetur. Sales barytae, cyprii, et ferri in eis-
dem sunt circumstantiis. Iodium postremo
his temporibus admodum fuit commendatum;
experientia autem nondum pro eo maestio-
nem utilitatis dixerit, debita enim perseve-
rantia, et cura in observationibus defuit; mul-
torum sententia, ut alia medicamina inef-
ficax.

Ex composito horum medi-
caminum, quae maxima celebritate usa sunt,
memoriam fecimus, jam de medicatione an-
tiphlogistica, et effectis ab ea venientibus,
dictum est, idem de aquosa dicta Ponteau,
et William Lambe judicamus, quae praete-
rea efficere potest, ut aegrotus fame pereat,
nihil de aliis dicemus, nam omnium medi-
camentorum Memoriam facere necesse esset
Aestimatio facta eorum applicationis, et ef-
fecta, quae adfecta sunt, ostendere, et medicos
eorum naturam omnino ignorare. Cum
de ea locuti sumus, visum est, aut morbus lo-
calis, aut generalis haberetur, nihil progredi
habita ratione vel organicam modificatio-
nem, ex qua cancer venit, non posse admit-
ti laborem phlegmasicum, ut unum illius
procreatorum. Haec cum ita sint, ubi the-
rapia stabilienda? Provera observatio
ostendit, quaedam medicamina prodesse
ad statum aegroti in melius referendum,
haec autem Therapiae omnino symptoma-
tica, deducta non a praecipuo morbo, sed
a phaenomenis secundariis, in eo locum ha-
bentibus.

Tres

Tres sunt fontes, ex quibus
tunc indicationes deduci possunt: prima os-
tenditur serie symptomatum, quae ab or-
gani perfectione, in quo morbidum pro-
ductum evolvitur; secunda phaenomenis
ipso producta supervenientibus, quae varia
pro circumstantiis esse possunt: tertia symp-
tomatum serie, mollescentiam, diminutionem,
ulcerationem comitantium, omnibusque phae-
nomenis, quorum conjunctio cancerosam ca-
chexiam constituit. Itaque inflammato-
rium statum immutare, cum a separet,
tum in producto canceroso, tum in orga-
no id habenti, dolorem levare variis ge-
neralibus phaenomenis attendere, cum os-
tenduntur, mundare ulcus, et ejus congestio-
nem dirimere, tot aliae sunt indicationes,
sicut omnes secundariae, nihilque haben-
tes cum producti existentiae modo, has
omnes turbationes facientis.

Ex his, quae dicta sunt,
confectum est, Medicos per aliam viam pro-
ficisci ad expellendum ab economia producta,
quae contempta, sine medici subsidiis curata,
aegroti mortem necessario importarent. Igi-
tur ad externa subsidia confugire, quae can-
cis sub visum cadentibus, seu solum haben-
tibus in organis, ad quae operatoris ma-
nus accedere sine vitae discrimine potest,
solum adhibentur. Inter haec nume-
rantur subsidia cautelsatio, et ablatio per
caustica, ferrum, etiamque per ligaturam;
unumquodque illorum solum, aut consu-
latum. Haec autem subsidia a morbi

Morbi cognitione deducuntur? Maxime
quidem. A posteriori cognitum est, cancerum
nunc ab organismo expelli posse, quin rege-
neraretur; nunc, etiam regeneraretur, esse, ut
dicatur, morbi retrocessum, multo tempore
trahente, quin offenderet. Praeterea haec
subsidia ne semper adhibentur, interdum
morbum exacerbant, hinc venit magna qu-
aestio ad eos, qui haec subsidia admitterent,
cum opportuna operandi occasio sit, ad qu-
am dirimendam etiam ad experientiam con-
fugiunt.

De utilitate ac praefere-
ntia horum subsidiarum nihil dicimus, quia haud
nobis pertinet, argumentum est, quae ratio-
nalis canceri therapia. Si autem rationa-
litatem alia sub facie intueri voluerimus, di-
ci potest, operationem chirurgicam rationa-
lem esse, cum cancer localis est, nam si ex-
perientia ostendit, extirpationem inter-
dum haud secutam esse offensione, etiam pro-
cessus organicus cum constitutus ignoretur,
omnes peculiaribus in his casibus ablatio-
nem fieri oportere confitebuntur.

Tempore, quo morbum in
voraci animali consistere judicabatur, caro
super tumorem ponebatur; cum admissum
virus cancerosum est, id extinguere curatum
est, cum judicatum est, morbum quandam
phlegmasiam esse, curatio antiphlogistica
adhibita; coram autem observatione haec
omnes theoriae wanescent. Morbus vero theo-

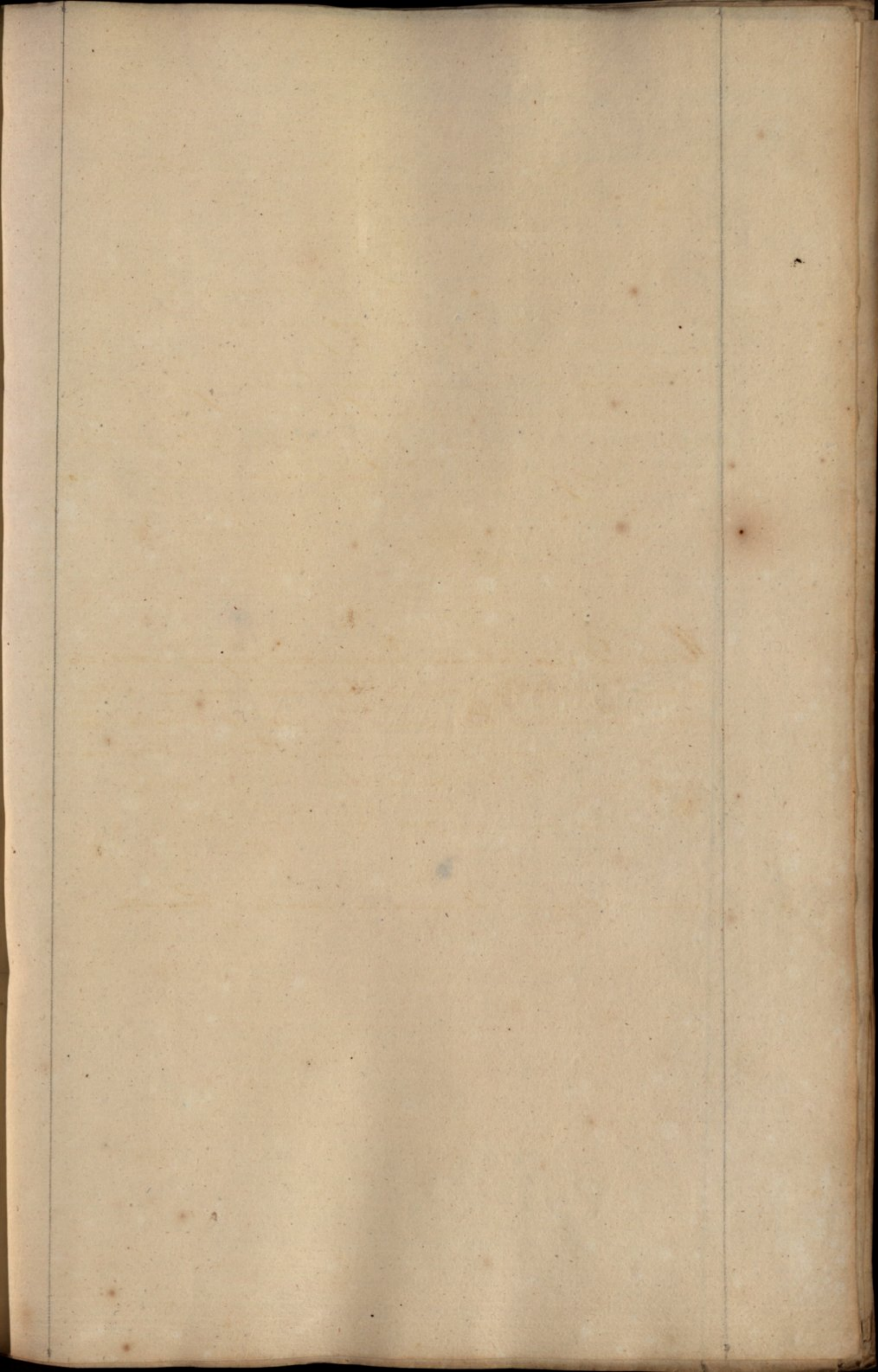
theoria, quae eam dirigeret, caruit, idcirco
therapies rationalis habita fuit.

Nulla alia dicemus, nam
supra satis superque pro quaestione secun-
da agitata dictum est, ex quo confectum
est, Canceri naturam incoquitam esse; et
quoniam rationalis Therapies super il-
lius naturam sedet, necessario concludendum
est haud esse rationalem canceri therapies
medicam.

Hanc Dissertationem Inauguralem propugnabat, die
19 mensis Junii 1845, Antonius Aegyptius Quaresma de Car-
valho e Pasconellos, filius Antonii Quaresma de Carvalho e Pas-
conellos, natus in pago, Condessa dicto, Praeside clarissimo ac
sapientissimo D. D. Joanne Lopes de Moraes.

D. Joannes Lopes de Moraes.

Antonius Aegyptius Quaresma de Carvalho e Pasconellos.

Tria sunt in mundo Regna, regnum terrenum
 regnum imperiale regnum celestium

Regnum terrenum regnum imperiale regnum celestium
 sunt tria in mundo Regna
 regnum terrenum regnum imperiale regnum celestium
 sunt tria in mundo Regna
 regnum terrenum regnum imperiale regnum celestium
 sunt tria in mundo Regna

In nomine Domini Amen
 Iohannes Baptista de Monte Cassino
 ad Sanctum Augustinum de Monte Cassino
 salutem in domino sempiternam
 Amen Amen Amen Amen Amen

Iohannes Baptista de Monte Cassino

Salutem in domino sempiternam Amen Amen Amen Amen Amen

